

0: Aanvullingen en/of wijzigingen op de Hoofdpagina:

Er zijn geen wijzigingen en/of aanvullingen

Voorgaande Wiki pagina Hoofdpagina:

Hoofdpagina

Voortgang Open Standaarden en Open Source Software (OSOSS)

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 Het doel en de werkwijze van deze wiki](#)
- [2 Chronologie](#)
- [3 Open Standaarden](#)
- [4 Open Source](#)
- [5 De samenwerking met anderen](#)
- [6 De kerngroep 'Open Gemeenten'](#)
- [7 Ontwikkelingen rond NOiV \(Nederland Open in Verbinding\)](#)
- [8 De voortgang van het project/wat zijn we aan het doen](#)

- [9 Financiële informatie/rapportage](#)

 [Het doel en de werkwijze van deze wiki](#)

Op deze pagina vindt u meer informatie over het doel, de werkwijze en de spelregels mbt deze Wiki voor de voortgangsrapportage betreffende de invoering van Open Standaarden en Open Source Software (OSOSS) bij de gemeente Groningen.

Chronologie

Op deze pagina vindt u de chronologie van Open Standaarden en Open Source Software, inclusief (een aantal eerste) verwijzingen naar de besluitvorming.

Open Standaarden

Op deze pagina vindt u informatie over wat er gebeurt op het gebied van Open Standaarden.

Open Source

Op deze pagina vindt u informatie over wat Open Source is, wat de ontwikkelingen zijn, en wat wij op dit gebied doen.

De samenwerking met anderen

Op deze pagina vindt u informatie over welke samenwerkingsvormen wij gezocht hebben en wat deze opgeleverd heeft/op kan leveren.

De kerngroep 'Open Gemeenten'

Op deze pagina vindt u meer informatie over de Kerngroep 'Open Gemeenten' (waar Groningen deel van uitmaakt / mede-oprichter van is). U vindt o.a. informatie over haar doelstellingen, activiteiten, resultaten en het Manifest 'Open overheidsorganisaties'.

Ontwikkelingen rond NOiV (Nederland Open in Verbinding)

Op deze pagina vindt u informatie rond Nederland Open in Verbinding, en de relatie met de Gemeente Groningen.

De voortgang van het project/wat zijn we aan het doen

Op deze pagina vindt u informatie over wat we aan het doen zijn op het gebied van OSOSS, en wat de plannen op dit gebied zijn (voor zover die niet op de voorgaande pagina's al besproken is).

Financiële informatie/rapportage

Op deze pagina vindt u een overzicht van de financiën rond de invoering OSOSS.

1: Aanvullingen en/of wijzigingen op het doel/werkwijze:

Dit hoofdstuk is -in tegenstelling tot de overige hoofdstukken die alleen aangevuld zijn- deels herschreven, uw wordt aangeraden het geheel opnieuw door te lezen.

Doel van de Wiki

Van Voortgangsrapportage

Ga naar: [navigatie](#), [zoeken](#)

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 Doel](#)
- [2 Werkwijze](#)
- [3 De spelregels](#)
- [4 Opmerkingen bij de Wiki](#)

- [5 Vragen over deze Wiki](#)

Doel

Het belangrijkste doel van deze Wiki is te komen tot een betere/volledigere en up-to-date informatievoorziening aan de raad(scommissie).

Raadsleden moeten snel een eenvoudig de historie en de voortgang van, de invoering van OSOSS bij de gemeente kunnen raadplegen zonder in een dik papieren dossier te moeten duiken.

Daarnaast is het doel de inhoud van de voortgangsrapportage (op basis van de vragen van de raadsleden, dus interactief) op een zodanige wijze aan te vullen/aan te passen dat deze (voordat deze formeel aan de raadsleden aangeboden wordt) aan de verwachting van de raadsleden voldoet.

Daarnaast kan deze Wiki de medewerkers van de gemeente die betrokken zijn bij het OSOSS-project ondersteunen bij het opstellen van de voortgangsrapportages. Dit omdat zij mbv deze Wiki enerzijds gezamenlijk aan de VGR kunnen schrijven en anderzijds deze Wiki kunnen gebruiken als ‘collectief geheugen’ voor wat er gespeeld heeft, zodat er zoveel mogelijk informatie in deze Wiki opgeslagen wordt.

Werkwijze:

Over de werkwijze zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De tekst van de voortgangsrapportage gaat op de gebruikelijke wijze door de besluitvorming voordat deze aan de Raad aangeboden wordt.
- Nadat de inhoud van / aanpassingen aan de Wiki door het college vastgesteld zijn krijgen de leden van de raadscommissie (ten minste) één week de tijd technische vragen op de Wiki te stellen.
- Deze vragen worden (als het technische vragen zijn) op de Wiki beantwoord.
- Ten minste 10 dagen voor de vergadering van de raadscommissie wordt de Wiki voor het stellen van vragen gesloten en wordt de inhoud ervan op papier conform de normale procedure aan de raadsleden verstrekt.
- Tot een dag voor de vergadering van de raadscommissie kunnen openstaande vragen op de Wiki beantwoord worden.
- Na behandeling van de voortgangsrapportage door de raad (op welke wijze dan ook) wordt de tekst van de Wiki conform bijgewerkt.

De spelregels

Er zijn een paar simpele spelregels die in acht genomen moeten worden om de Wiki met succes in te kunnen zetten:

- De toegang tot de Wiki is strikt persoonlijk! (en al uw activiteiten, incl het ongedaan maken ervan, worden gelogd!)
- Het is niet toegestaan teksten op de hoofdpagina's aan te passen; uw op- / aanmerkingen kunt u maken op de overlegpagina (wel eerst (weer) inloggen op de Wiki!)
- Op de overlegpagina is het niet de bedoeling dat u teksten van anderen aanpast; schrijf uw op-/aanmerkingen er **onder** (reageren op elkaars reacties mag dus, als dit maar ordelijk/leesbaar gebeurt).
- Om duidelijk te maken dat het uw bijdrage is klikt u na uw tekst op dit icoontje bovenaan de pagina: uw 'handtekening' wordt dan in deze vorm toegevoegd: --Jos.bots 27 jun 2008 21:43 (CEST)
- denkt u er ook om dat u, als u tevreden bent met uw bijdrage, u de pagina op moet slaan! (ook als u de pagina ter controle bekeken heeft!)
- Tenslotte (ten overvloede) zullen uw bijdragen moeten voldoen aan de eisen die de wet, en het goed fatsoen er, aan stellen.

een **voorbeeld** van hoe een 'discussie' er uit kan gaan zien:

horen we op deze manier te schrijven? --Jos.bots 28 jun 2008 00:05 (CEST)

volgens mij wel --Remco 28 jun 2008 10:12 (CEST)

ok doen we het zo! --Jos.bots 28 jun 2008 12:51 (CEST)

Opmerkingen bij de Wiki

- Let u er op dat u de meest recente informatie **bovenaan!** de pagina's vindt, en u voor een volledig overzicht de pagina's dus van 'onderen-naar-boven' moet lezen. Dit maakt dat u daarna alleen nog maar het bovenste deel van de pagina hoeft te lezen om weer 'bij' te zijn over het onderwerp.

- via de link 'recente wijzigingen' kunt u snel zien wat er op de Wiki/commentaarpagina's aangepast is; u hoeft dus niet alle pagina's bij langs om van de wijzigingen op de hoogte te zijn.

- U uw vragen / opmerkingen over de Wiki zelf kwijt kunt op de *overleg*-pagina die bij de betreffende pagina hoort.

Vragen over deze Wiki

Op de 'overleg'-pagina kunt u uw vragen over de werking e.d. van de Wiki kwijt.

2: Aanvullingen en/of wijzigingen op de Chronologie:

In de raadscommissievergadering van 20 augustus meldt dhr Antuma het succesvol afronden van de proef met de Wiki. (nb: de link naar het originele verslagen in het RIS wordt in de Wiki toegevoegd).

Op 10 september werd de inzet van een Wiki tbt voortgangsrapportages in de raadscommissie besproken. Conclusie: Het lijkt hiervoor een zinvol instrument, maar het mag de politieke verantwoordelijkheid niet overnemen.

Voorgaande Wiki pagina Chronologie:

Chronologie

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1](#) Introductie
- [2](#) 2008
- [3](#) 2007
- [4](#) 2006
- [5](#) 2005
- [6](#) 2004

- [7](#) 2003

☞ Introductie

Deze pagina bevat in -chronologische volgorde- (nieuwste item boven aan de pagina!) de zaken rond de besluitvorming betreffende OSOSS bij de gemeente Groningen.

Er wordt via links (in de vorm van 'zie...') zoveel mogelijk verwezen naar onderliggende stukken in bv. het RIS (alleen in 2008, in afwachting of hier behoefte aan is).

2008

Op **16 april 2008** komt de collegebrief ([zie pagina 1 van de brief](#), [pagina 2](#) en [pagina 3](#)) in de raadscommissievergadering (die grotendeels in het kader staat van de brand in de Euroborg) nog aan de orde. Hierbij wordt de inhoud van de Wiki op hoofdlijnen vastgesteld, en wordt de

wethouder gevraagd om in de herfst verder over het onderwerp te spreken. (Zie de eerste pagina van het verslag en de tweede pagina)

In de raadscommissievergadering van **13 februari 2008** meldt de wethouder dat zij de hulp van dhr Kouwenhoven ingeroepen heeft voor het opstellen van een nieuwe VGR. Dit willen ze doen mbv. een Wiki. Bij de opzet hiervan zullen de griffie en raadsleden betrokken worden. (zie het verslag)

Voor de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **16 januari 2008** is een nieuwe voortgangsrapportage als discussiestuk geagendeerd.

De agenda wordt bij aanvang van de vergadering aangepast: het agendapunt OSOSS wordt als 1-minuutinterventie geagendeerd (de raadscommissie gaat hiermee akkoord (zie verslag)).

Er is een spreker die oa. vraagt waarom vragen die n.a.v. eerder VGR's gesteld zijn niet beantwoord zijn (zie verslag).

De opmerkingen van de commissie bij de VGR zijn als volgt samen te vatten:

- zoek samenwerking met anderen/niet het wiel zelf uitvinden
- houdt het tempo er in/er lijkt weinig voortgang te zijn/anderen zijn veel verder/omzetten van sjablonen hoeft niet zoveel tijd te kost
- open standaarden zijn belangrijker dan open source
- door de snelle aangroei van de reserve lijkt het er op dat het college geld aan het sparen is voor het opnieuw afsluiten van een contract met Microsoft. (zie verslag deel 1 en

De wethouder probeert uit te leggen dat er geen sprake is van vertraging; zei snapt ook niet waar dit beeld vandaan komt. Open Standaarden zijn al geborgd.

De wethouder concludeert dat de voortgangsrapportage blijkbaar niet voldoet en neemt deze terug.

2007

De raad besluit over de voortgangsrapportage in haar vergadering van **20 juni 2007** conform de adviezen van het college.

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **13 juni 2007** wordt bij de rondvraag gevraagd of de vragen die er van OSGroningen binnengekomen zijn over de voortgangsbrief schriftelijk kunnen worden beantwoord.

De wethouder geeft aan deze liever tzt mee te willen nemen in het debat en dan mondeling te willen beantwoorden.

{brief van het college aan de raad over voortgang mist nog, evenals de vragen die door OSGroningen gesteld zijn en die als ingekomen stuk bij de raadsie agenda zaten}

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **16 mei 2007** wordt bij de rondvraag gevraagd om een voortgangsrapportage.

De wethouder zegt deze toe.

2006

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **12 juli 2006** wordt bij de rondvraag door een raadslid de opmerking gemaakt 'blij verrast' te zijn dat de gemeente het Manifest van de Open Gemeenten heeft onderschreven ([Bekijk het Manifest](#))

12 oktober 2006 weer vragen over stemcomputers tekst aanpassen

In de raadsvergadering van **19 juli 2006** wordt het voorstel conform aangenomen.

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **12 juli 2006** komt het aangepaste voorstel Open Source en Microsoft aan de orde.

De raadsie kan hier nu wel mee instemmen en vraagt de wethouder de commissie op de hoogte te houden van de voortgang en de planning.

De wethouder zegt toe dat dit in de voortgangsrapportages aan de orde zal komen en dat het college een plan van aanpak op zal stellen.

Het voorstel gaat conform naar de raad.

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **21 juni 2006** komt het voorstel Open Source en Microsoft aan de orde.

Het college stelt voor (hoewel zij in eerste instantie ook voor het stopzetten van het Office-deel was) het contract met Microsoft in de volle breedte te verlengen. Het grootste deel van de raadscommissie is het hier niet mee eens, en stelt dat met het instellen van een voorziening waarmee later eventuele kosten voor Microsoft-licenties afgedekt kunnen worden, het contract stopgezet kan worden.

De wethouder neemt het voorstel terug om het opnieuw met het college te bespreken.

2005

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **13 juli 2005** is de aangepast voortgangsrapportage besproken.

De raadscommissie is nu overwegend positief over de voortgang, hoewel er geen andere aanpak in staat (de VGR is alleen herschreven).

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **18 mei 2005** is de voortgang van de invoering van OSOSS besproken.

Tijdens de bespreking geven de fracties aan dat zij graag willen zien dat de gemeente meer ambitie toont. De wethouder geeft aan dat de raad vorig jaar opzettelijk gekozen heeft voor een behoedzame strategie: de dingen die draaien moeten wel blijven draaien.

Afgesproken wordt dat de wethouder met een aangepaste notitie komt.

2004

Vragen art 38 over stemcomputers. Hoewel dit raakvlakken heeft met open standaarden en open source laten we deze vraag hier verder buiten beschouwing.

Op **28 april 2004** besluit de raad in te stemmen met de door het college voorgestelde strategieën. Dit houdt in dat er:

- kennis en ervaring opgedaan gaat worden met OSOSS op operationeel niveau (de zog servers)
 - er ook op strategisch niveau verder gegaan wordt met het volgen van de ontwikkelingen.
-

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **14 april 2004** is de kosten/batenanalyse behandeld.

Het college stelt dan dat zij vindt dat, hoewel de kosten/batenanalyse negatief uitpakt, en op basis daarvan er verder geen middelen meer in de invoering van OSOSS gestoken zouden mogen worden er, gezien de snelle ontwikkelingen rond dit onderwerp, een pro-actieve houding gepast is. Letterlijk stelt zij dat het college niet langer wil kijken **of**, maar **hoe** OSOSS ingevoerd kan worden.

Het meest zwaarstwegend commentaar van de raadscommissie is het in de nota genoemde feit dat de VNG het niet langer nodig vindt gemeenten te (laten) ondersteunen bij de invoering van OSOSS.

De nota wordt voorgelegd aan de raad.

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **17 maart 2004** werd nav het verslag van de vorige raadscommissie wederom gevraagd of de nota voor de vergadering van april geagendeerd wordt. De wethouder antwoordt dat ze dit per brief al heeft laten weten.

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **11 februari 2004** werd gevraagd waarom de de nota over Open Source die al een jaar op de LTA staat nu toch nog een maand te laat komt. De wethouder antwoordt hierop dat dit komt door een communicatiestoornis.

2003

In de raadscommissievergadering Financiën en Veiligheid van **19 november 2003** komt een eerste voortgangsrapportage aan de orde. Geconstateerd wordt dat het aardig op stoom ligt. Toegezegd wordt dat de kosten/batenanalyse voor maart 2004 op de LTA komt.

In de raadsvergadering van **23 april 2003** zijn de initiatiefvoorstellen besproken.

Op hoofdlijnen werd het volgende besloten: (bron:
<http://www.remcokouwenhoven.nl/weblog/raadsbesluit-open-source.html>)

De gemeenteraad verzoekt het college:

1 onderzoek te (laten) doen naar de mogelijkheden om de computers van de gemeente in de toekomst te voorzien van open source software en open standaarden;

2 een kosten en batenanalyse van een dergelijk plan te maken;

3 binnen een jaar een voorstel aan de raad te presenteren waarin een dergelijk plan in fasen verwezenlijkt kan worden;

4 om in VNG-verband of in combinatie met andere gemeenten (b.v. de G-25) een 'standaard voor Nederlandse gemeenten' te ontwikkelen;

5 bij openbare aanbestedingen van software de voorkeur te geven aan aanbieders die werken volgens het 'open source'-principe.

Met daarbij de aantekening van het CDA dat punt 3 alleen hoeft als de kosten/batenanalyse positief uitvalt.

Op **17 april 2003** stuurt het college als antwoord op de initiatiefvoorstellen de raad een brief. Het college stelt voor de ontwikkelingen rond OSOSS actief te monitoren en met de raad in het raadsdebat hierover van gedachten te wisselen.

Afgesproken wordt dat bij initiatiefvoorstellen in één keer beantwoord zullen worden.

14 maart 2003 ontvangt de gemeente een tweede initiatiefvoorstel. Dit keer van Groenlinks, VVD en PVDA met als onderwerp: 'initiatiefvoorstel open software'

5 maart 2003 ontvangt de gemeente het initiatiefvoorstel van de SP met als onderwerp: 'Gebruik van software met vrije broncode op gemeentelijke computers'.

3: Nieuw toegevoegde informatie over Open Standaarden:

Handboek ICT-standaarden gemeente Groningen:

In Juli 2008 heeft het AMT het handboek ICT-standaarden Gemeente Groningen vastgesteld. In dit handboek staat beschreven welke standaarden er gehanteerd worden (of gaan worden) voor ICT-toepassingen. In het handboek wordt uitgebreid ingegaan op de eis van Open Standaarden (volgens het "comply-or-explain and commit"-principe, waarbij er dus gebruik gemaakt moet worden van een Open Standaard, of er erg goede redenen moeten zijn dit niet te doen (en dit dus uit te kunnen leggen) en als het later kan alsnog voor een Open Standaard te kiezen). Het handboek is ook leidend voor (Europese) aanbestedingen. Het naleven van de standaarden is in de organisatie geborgd door de manier waarop wijzigingen in de ict-omgeving doorgevoerd worden.

Om de Open Standaarden verder te promoten heeft de staatssecretaris oud gemeentesecretaris van Amsterdam Erik Gerritsen (voor in ieder geval één jaar) aangesteld als 'ambassadeur' Open Standaarden. (zie: http://www.ez.nl/Actueel/Pers_en_nieuwsberichten/Nieuwsberichten_2008/September_2008/Erik_Gerritsen_ambassadeur_open_source_en_open_standaarden)

Ook heeft het programma NOiV het Open Standaardendeel van OSOSS weer opgepakt. Daarbij vraagt zij bv de 'kerngroep Open Gemeenten' mee te denken over de invulling hiervan (zie verder de sectie NoiV). (in de wiki-versie zal een interne verwijzing naar deze pagina opgenomen worden)

Daarnaast is het open ODF-bestandsformaat, voor het uitwisselen van Kantoorautomatiseringsbestanden - zoals tekstbestanden en rekenbladen - , per april 2008 verplicht gesteld voor de ministeries en wordt deze per 1-1-2009 verplicht voor overige overheden zoals de gemeenten. De gemeente Groningen zal zich, als voorstander van het gebruik van OSOSS ook committeren aan deze verplichting en het gebruik ervan (zie verder de sectie 'voortgang') (in de wiki-versie zal een interne verwijzing naar deze pagina opgenomen worden)

Een gunstige ontwikkeling is dat het rijk ODF niet alleen als uitwisselingsstandaard gaat afdwingen maar overheden ook gaat ondersteunen bij het bekend maken van het gebruik ervan. Dat blijkt uit het antwoord van staatssecretaris Frank Heemskerk van Economische Zaken, mede namens Ank Bijleveld (staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties), op vragen zoals die op 16 september zijn gesteld door SP-Kamerlid Arda Gerkens. 'Dit najaar start een op invoering van ODF (OpenDocument Format) gerichte actie, overheidbreed, waarin veel aandacht zal worden gegeven aan de bekendheid van ODF bij ambtenaren'. (zie: <http://ososs.nl/node/65432>).

Voorgaande Wiki pagina Open Standaarden:

Open Standaarden

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 2008](#)
- [2 2007](#)
- [3 2006](#)
- [4 2005](#)
- [5 2004](#)

- [6 2003](#)

☞ 2008

Borging ‘Open Standaarden’

Zoals in een eerdere rapportage (zie 2006 hier onder) is gemeld zijn de werkzaamheden rond Open Standaarden intussen landelijk belegd bij de GBO (Gemeenschappelijke Beheer Organisatie, klik voor hun website: [hier](#)).

Naar verluidt komt deze organisatie op korte termijn met een zg. 'Interoperabiliteitsraamwerk' waarin de standaarden worden vastgelegd. Bij bv. (Europese) aanbestedingen kan de gemeente eisen dat een toepassing aan hetgeen er in dit raamwerk beschreven wordt moet voldoen.

2007

Binnen de gemeente maken we gebruik van een groot aantal **sjablonen**.

Dit zijn bestanden die volgens een standaard format automatisch worden aangemaakt.

Het gaat hier bijvoorbeeld om een format voor een brief of een raadsvoorstel.

Deze sjablonen zijn nu gekoppeld aan Microsoft Word.

We onderzoeken nu of er programmatuur is waarbij de sjablonen door meerdere tekstverwerkingsprogramma's (zoals Open Office) gebruikt kunnen laten worden.

Voor de migratie van de huidige (merendeels gesloten) werkplek naar een ‘Open’ werkplek ingezet wordt. Dit wil zeggen dat er gezocht wordt naar een gebruikersvriendelijke, en beheersbare, oplossing die de formulieren beheert en ze, op basis van Open Standaarden, koppelt met (Open) tekstverwerkers.

Bestandsformaat:

Een moeilijk punt blijft de adoptie van het (Open) ODF-bestandsformaat als standaard bij de Nederlandse overheid.

ODF is een Open Standaard voor de opslag van documenten dat, in tegenstelling tot het gesloten DOC-formaat van Microsoft, wel door iedere leverancier gebruikt kan worden.

Het samenwerkingsverband “open overheidsorganisaties” zal er bij de ministeries van BZK en EZ op aan blijven dringen dit (‘open’) bestandsformaat tot standaard bij de communicatie / informatie-uitwisseling met de burgers, en de overheidsorganisaties onderling, te maken.

2006

Het programma OSOSS van de ICTU, waarmee wij in het verleden samengewerkt hebben, bestaat (conform de planning) in haar originele vorm niet meer. Het deel dat zich bezig hield met de Open Standaarden is ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Beheer Organisatie (GBO; klik voor hun website: [hier](#)) van de ICTU. Dat geeft de volwassenheid van dit deel van het project aan: de ICTU beschouwt het zover afgerond dat het verder beheerd kan worden. Het Open Source deel van het programma wordt (zeker) nog twee jaar voortgezet, maar richt zich vooral op de ministeries en geeft de decentrale overheden geen inhoudelijk advies meer. Sinds kort is er weer één persoon van het programma OSOSS actief op het gebied van de gemeenten om inzichtelijk te maken wat hun behoeften zijn.

2005

Zoals met u afgesproken nemen we bij Europese aanbestedingen het wel of niet voldoen aan OSOSS-criteria mee als wegingsfactor (het gebruik van Open Standaarden is hierbij een minimum eis, het leveren onder Open Source-licentievooraarden een wegingsfactor). Bij de Europese aanbesteding van een vervangend systeem voor het huidige post- en archiefsysteem (P&A+) is OSOSS dus ook als gunningcriterium opgenomen. Uit een eerste analyse van de zes uitgebrachte inschrijvingen blijkt dat deze allemaal één of meerdere openstandaarden ondersteunen. Geen van de leveranciers is echter bereid haar toepassing onder Open Source-licentievooraarden uit te leveren.

2004

De effecten van de OSOSS-ontwikkelingen op gevestigde leveranciers van gesloten software worden merkbaar. Het ‘open’ maken van hun software, waardoor de gegevens en informatie buiten hun eigen toepassing b.v. verder verwerkt kan worden, is meer bespreekbaar dan een paar jaar geleden

Hoewel wij steeds spreken over OSOSS, dus zowel Open Standaarden als Open Source Software, gaat het bij de uitgewerkte strategieën met name over de invoering van Open Source Software. De invoering van Open Standaarden is een proces dat binnen de organisatie als in gang gezet is.

2003

Op het gebied van open standaarden wordt, in het verlengde van eerder ingezette ontwikkelingen, vooral gekeken op welke wijze gegevens (en informatie) uit de bestaande procesapplicaties in een gestandaardiseerd formaat geëxtraheerd kunnen worden, zodat deze buiten deze applicaties verder verwerkt en verrijkt kunnen worden. Hiervoor is het nodig dat

de leverancier van de applicatie zijn toepassing geschikt maakt om de gegevens hieraan te onttrekken.

Momenteel wordt op VNG-niveau overleg met o.a. de leveranciers gepleegd om tot een standaard (een zogenaamd Gemeenschappelijk Functioneel Ontwerp) voor deze uitwisseling te komen. De wijze waarop de gemeente Groningen de gegevens aan de applicaties onttrekt, en vervolgens verder verwerkt, voldoet al aan de eisen die in het concept GFO gesteld worden.

4: Nieuw toegevoegde informatie over Open Source Software:

Bij het vaststellen van de gemeentelijke ICT-standaarden die gebruikt worden bij inkoop en aanbesteding van software heeft Open Source Software een prominente rol gekregen.

Daarnaast heeft de aanbesteding voor het ContentManagementSysteem (CMS, waarmee de website van de gemeente opgebouwd en gevuld wordt) geleid tot de selectie van een Open Source toepassing (Plone). Het streven is deze toepassing ook in te gaan zetten voor de overige 'sites' die de gemeente in beheer heeft, zoals bv het gemeentelijk intranet.

Voor de geografische informatie (kaartmateriaal) die er op de gemeentelijke website voorhanden is wordt gestandaardiseerd op OpenLayers; een Open Source-toepassing waarmee kaartmateriaal bekeken kan worden. Nieuwe kaarten zullen op de internetsite op basis van OpenLayers beschikbaar gesteld worden, en bestaande kaarten zullen (op natuurlijke momenten) overzet worden naar OpenLayers. Als deze 'migratie' afgerond is dan maakt vrijwel de hele gemeentelijke website (op bv het onderliggende / er aan gelinkte RIS na) gebruik van Open Source software.

Op het gebied van het beheer van de computers (en dan met name het netwerk en de 'servers') wordt steeds meer gebruik gemaakt van Open Source toepassingen en daar zien we het businessmodel van leveranciers ook veranderen: zo maakt de gemeente gebruik van een hulpmiddel dat de beveiliging van het gemeentelijk netwerk controleert (NESSUS). Dit hulpmiddel is Open Source en gratis te verkrijgen. Voor de (regelmatig bijgewerkte) 'kennismodules' van het pakket moet echter een abonnement afgesloten worden.

Over de inzet van deze Open Source Wiki kunnen we kort zijn: het programma is Open Source, en de proef is de zomer van dit jaar is dusdanig succesvol gebleken dat er eerst (voor deze voortgangsrapportage) mee doorgedaan wordt.

Voorgaande Wiki pagina over Open Source Software:

Open Source

2004

Mede gezien de ondersteuning die wij van het Programma OSOSS kunnen krijgen stellen wij voor de (in het raadsvoorstel voorgestelde) strategieën 3 en 4 te combineren.

Daarbij gaan wij met het Programma OSOSS samen verder werken aan een plan van aanpak om op termijn strategie 2 (of een strategie in die richting) zo veel mogelijk te kunnen gaan volgen.

De uitkomsten van de invoering van OSOSS op de centrale computers zullen wij gaan gebruiken om de kosten daarvan tot een acceptabel niveau terug te brengen en de risico's beheersbaar te maken.

Na de behandeling van de nota in uw raadsvergadering van vorig jaar is er veel gebeurd, en er gebeurt nog steeds veel. Een aantal grote fabrikanten van computers (o.a IBM en Hewlett Packard) heeft het OSOSS-besturingssysteem Linux omarmd.

Zij kunnen hun grote computers voor centrale verwerking (zogenaamde servers) desgewenst op een eigen versie van Linux laten draaien.

Ook een van de grootste leveranciers op het gebied van netwerkoplossingen Novell heeft een groot deel van haar producten geschikt gemaakt om op Linux te draaien. De gemeente Groningen maakt voor het overgrote deel van haar netwerkbesturing en beheerssoftware gebruik van producten van Novell.

Nu grote leveranciers het OSOSS-besturingssysteem Linux op centrale computers omarmen lijkt één van de barrières die wij vorig jaar zagen te zijn geslecht. Nu ook Novell zich op de Linux-markt aan het begeven is, lijkt het niet ondenkbeeldig dat op niet al te lange termijn er een strijd los zal barsten wie de beste beheerssoftware voor de OSOSS-werkplekken van de gebruikers heeft (of gaat maken). Als dit gebeurt, is ook de tweede barrière geslecht.

2003

Op het gebied van open source software/linux lopen een aantal activiteiten, die parallel van elkaar uitgevoerd worden.

Allereerst wordt intern door de CIO (i.o.) geïnventariseerd welke applicaties er binnen de gemeentelijke organisatie gebruikt worden. Voor de migratie naar open source software wordt bij deze inventarisatie aan de diensten per applicatie een aantal extra vragen gesteld. De antwoorden op deze vragen moeten het mogelijk maken tot een kosten/baten analyse voor de migratie c.q. vervanging van die applicatie te komen.

Daarnaast wordt door een werkgroep gekeken naar een logische opdeling van de huidige toepassingen, zodat deze voor wat betreft de migratie ingedeeld kunnen worden naar b.v. haalbaarheid, kwetsbaarheid, verspreidingsgraad, kosten/baten e.d. Het doel hiervan is te komen tot een plan van aanpak waarbij gefaseerd getracht wordt zo snel mogelijk de toepassingen waar de meeste 'winst' te halen is te migreren naar Linux en/of open source zonder dat de bedrijfsvoering in gevaar komt.

Op een aantal plaatsen zijn ondertussen op Linux draaiende toepassingen in gebruik en wordt ervaring met het gebruik van Linux opgedaan.

5: Nieuw toegevoegde informatie over samenwerking:

Veel van de samenwerkingsvormen lopen via de Kerngroep ‘Open Gemeenten’ en het NOiV. In de hoofdstukken daarover meer informatie.

Daarnaast zijn we (weer) in gesprek met de RUG en wordt er met de provincie een breed samenwerkingsverband opgezet (niet alleen op het gebied van OSOSS).

Waar we met het zoeken naar samenwerking (buiten de kerngroep) vaak tegen aan lopen is dat wij tot de koplopers behoren en we veel kunnen brengen maar slecht weinig er voor terug krijgen.

Naast de 'interne' focus heeft de gemeente ook oog voor de ontwikkelingen op het gebied van OSOSS in de regio. Dit blijkt oa uit het feit dat de gemeente, samen met provincie en anderen sponsor is van het congres nn-open (<http://congres.nn-open.nl/>) dat op 27 november gehouden wordt. Het voert in het kader van deze voortgangsrapportage, die vooral gaat om de ontwikkelingen die voor de invoering bij de gemeente zelf van belang zijn te ver om hier dieper op in te gaan, laat wel zien dat de gemeente samenwerking zoekt en regionale ontwikkelingen stimuleert)

Voorgaande Wiki pagina over samenwerking met anderen:

Samenwerking met anderen

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 2008](#)
- [2 2006](#)
- [3 2004](#)

- [4 2003](#)

2008

Wij proberen in gesprek te komen met de stad München, die volgens publicaties van enkele jaren geleden zelf een toepassing voor het beheer van sjablonen aan het bouwen is.

De afgelopen periode is aandacht besteed aan het opzetten van samenwerkingsverbanden.

In eerste instantie op het gebied van strategie maar later ook concreet bij het onderzoek naar Open Office en een Open Source werkplek.

Door de ontwikkelingen in de techniek en samenwerking is het project aan het versnellen.

Desalniettemin blijft ons streven de overgang naar OSOSS op ‘natuurlijke momenten’ in te voeren, bijvoorbeeld als de huidige toepassing functioneel niet meer voldoet of niet meer ondersteund wordt door de leverancier.

Op deze manier trachten wij de haalbaarheid van de invoering te vergroten en zien wij kansen de invoering van OSOSS binnen onze organisatie tot een succes te maken.

De samenwerking met o.a. Open.Amsterdam zou er toe kunnen leiden dat wij eerder dan geraamd (deels) over zouden kunnen stappen op een (grotendeels) ‘Open’ werkplek.

Samenwerkingsverbanden:

De kerngroep Open Overheidsorganisaties heeft zich eind november beraden over haar rol, en de toekomst van de groep. De conclusie was dat het prematuur is om datgene, wat de groep nu bereikt heeft, bij bestaande gremia onder te brengen. Daarvoor zal nog meer aan bewustwording, samenwerking en kennisborging gewerkt moeten worden.

Uit de strategiegroep zijn twee concrete samenwerkingsverbanden tot stand gekomen. Deze zullen komende maanden verder vormgegeven worden. Het gaat hierbij om:

De samenwerking met Open.Amsterdam

Dit is het OSOSS-project van de gemeente Amsterdam. De aanpak van Amsterdam wijkt af van die van Groningen. De Gemeente Groningen heeft ervoor gekozen naar een besturingssysteem-onafhankelijke werkplek toe te werken (hierbij wordt software gebruikt die niet op slechts één besturingssysteem werkt). De vervolgstap is een Open Source besturingssysteem (bijvoorbeeld Linux) in te voeren.

Open.Amsterdam heeft er voor gekozen eerst een werkplek te bouwen gebaseerd op een Open Source besturingssysteem. Nu wordt gewerkt aan het beschikbaar stellen van de software op deze werkplek.

Door het verschil in aanpak ontstaat bij deze samenwerking een win-win-situatie waarbij wij elkaar kunnen versterken en de Gemeente Groningen gebruik kan maken van de kennis en ervaring die de gemeente Amsterdam opdoet met het invoeren van hun Open Source werkplek (en visa versa).

Samenwerking bij het invoeren van Open Office

Eind november hebben de gemeenten Den Haag, Amsterdam en Groningen afgesproken samen op te trekken bij het onderzoek naar (en de invoering van) Open Office. Hoewel deze samenwerking bij het opstellen van deze nota nog verder vormgegeven moet worden verwachten wij ook hier elkaar te kunnen versterken.

Naast de bovengenoemde samenwerking worden verkennende gesprekken gevoerd met onder andere de drie noordelijke provincies en DTO (defensie telematica organisatie).

2006

Er blijkt dat er slechts enkele andere overheidsorganisaties (zoals de gemeente Haarlem, de Belastingdienst en het ministerie van defensie) zijn die actief met de invoering van Open Source software bezig zijn. Met een aantal hiervan zijn wij in gesprek om te kijken op welke manier we eventueel in de toekomst kunnen samenwerken.

2004

Een minder positieve ontwikkeling is dat de VNG onlangs besloten heeft haar eigen activiteiten op het gebied van OSOSS binnenkort stop te zetten (er zijn nog wel initiatieven zoals het Egem die dit doen). Voor samenwerking met andere gemeenten kunnen wij derhalve geen gebruik meer van de VNG zelf maken.

2003

Naast de interne oriëntatie loopt een externe oriëntatie.

Hierbij wordt actief contact gezocht met andere grotere gemeenten om enerzijds te kijken of zij ook plannen hebben om naar open source te migreren dan wel of zij de voordelen van dergelijke software mede onderschrijven.

De doelstelling van dit contact is tweeledig: enerzijds kunnen we als gemeenten bij dergelijke trajecten van elkaar leren en hoeft het wiel niet meerdere keren uitgevonden te worden.

Anderzijds kunnen we door onze krachten als (grote) gemeenten te bundelen pas echt een signaal aan onze leveranciers afgeven dat wij het met open source en open standaarden serieus nemen.

In dit verband wordt dan ook niet alleen actief contact met andere gemeenten gezocht, maar wordt waar mogelijk ook gebruik van organisaties (zoals o.a. de VNG (100.000+), de ICTU, EGEM en de Europese Unie) gemaakt.

Een belangrijk contact op dat gebied is die met de ICTU, deze biedt namelijk de mogelijkheid om bij een geschikt pilotproject gebruik te maken van een fors aantal dagen ondersteuning. Bij het plan van aanpak zal met deze mogelijkheid (en de eisen die hierbij aan een project gesteld worden) dan ook mede rekening gehouden worden.

Voor wat betreft het contact met kleinere gemeenten (b.v. via de VIAG) of leveranciers wordt in deze fase terughoudendheid betracht.

Voor het contact met de kleinere gemeenten wordt deze terughoudendheid ingegeven door het feit dat de ICT-infrastructuur, en daarmee de complexiteit van een migratie naar een ander

besturingssysteem, van een grotere gemeente niet vergelijkbaar is met die van een kleine gemeente.

In een later stadium, als de CIO de gelegenheid gehad heeft een stabiele, uniforme, ICT-omgeving te creëren, kan gekeken worden in hoeverre samenwerking met kleinere gemeenten wel zinvol is. Met contacten met leveranciers, en dan met name de leveranciers op het gebied van Linux en open source-toepassingen, wordt op dit moment nog terughoudend omgegaan omdat het in deze fase primair van belang is strategische keuzes op het gebied van open source en open standaarden te maken. Vervolgens moeten deze keuzes vertaald worden naar een plan van aanpak, en pas daarna kan gekeken worden of deze vertaald kunnen worden in een implementatieplan. In deze fasen zal wel actief contact gezocht worden met potentiële leveranciers.

Een minder positieve ontwikkeling is dat de VNG onlangs besloten heeft haar eigen activiteiten op het gebied van OSOSS binnenkort stop te zetten (er zijn nog wel initiatieven zoals het Egem die dit doen). Voor samenwerking met andere gemeenten kunnen wij derhalve geen gebruik meer van de VNG zelf maken.

6: Nieuw toegevoegde informatie over de kerngroep:

De kerngroep Grote Open Gemeenten begint steeds meer vorm te krijgen. Naast dat het NOiV aanschuift bij de periodieke vergaderingen neemt hieraan ook het ministerie van binnenlandse zaken deel waardoor we korte lijntjes met de staatssecretaris krijgen. Een eerste actie waarvoor we hiervan gebruik gaan maken is het benaderen van onze top-10 van leveranciers: een deel van de kerngroep-deelnemers is bezig haar applicatieportfolio te vergelijken om tot een 'top-10' van leveranciers te komen. De staatssecretaris wordt gevraagd deze aan te schrijven over het OSOSS-beleid dat het bedrijf hanteert (en deze er vervolgens ook aan te houden). Om de andere leveranciers te prikkelen zullen we een persbericht doen uitgaan.

In het voorjaar van 2009 willen we ism het programma NOiV een soort congres organiseren voor de overheidsinstanties die het Manifest 'Open overheidsorganisaties' onderschreven hebben. Daarbij willen we zo veel mogelijk wethouders of andere verantwoordelijken het manifest laten ondertekenen om zo nogmaals een duidelijk signaal aan de leveranciers en collega overheden af te geven (het manifest is, zonder verdere 'promotie' ondertussen door ca 65 overheidsorganisaties onderschreven, (zie: http://www.ososs.nl/feedback/manifest_open_overheidsorg) om een indruk te krijgen welke organisaties dit zijn (niet bijgewerkte versie!)

Zoals in het hoofdstuk 'samenwerking' (op de Wiki versie zal een interne verwijzing worden toegevoegd) al werd genoemd maken we als leden van de kerngroep dankbaar gebruik van elkaars werk. Zo heeft de gemeente Den Haag een business-case opgesteld voor de vervanging van hun huidige office-suite door MS-office-2007 vs de vervanging door OpenOffice.. Hun business-case bevestigt het beeld dat wij in 2006 hadden, nl dat het vervangen van MS-Office door Open Office ook qua kosten geen slechte keuze is.

Voorgaande Wiki pagina over kerngroep Open gemeenten:

De kerngroep

2008

Manifest Open Overheidsorganisaties

Het manifest 'Open overheidsorganisaties', dat wij als deelnemer van de samenwerkende groep Grote Open Gemeenten vorig jaar mede hebben opgesteld, is in november 2007 door de 50ste overheidsorganisatie onderschreven.

Ook op het jaarlijkse OSOSS-symposium van afgelopen december heeft het manifest weer de nodige aandacht gekregen.

Als vervolgstap hebben de wethouders van de groep Grote Open Gemeenten een brief naar de staatssecretarissen van BZK en EZ gestuurd waarin aangedrongen wordt overheidsinstanties - blijvend - te ondersteunen bij de invoering van OSOSS. Hierbij wordt onder andere gedacht aan een Kenniscentrum voor Overheidsorganisaties.

Naar aanleiding van de publiciteit rond het manifest hebben verschillende leveranciers verzocht het manifest mede te mogen onderschrijven.

De groep acht deze vermenging van vraag en aanbod niet wenselijk. Het manifest heeft ook niet als doel een 'OSOSS-keurmerk' voor software, of leveranciers, in te voeren. Wel nodigt de groep leveranciers uit om over kernwaarden die verwoord zijn in het manifest de dialoog aan te gaan.

De eerste leveranciers zijn op deze uitnodiging ingegaan .

Ontwikkelingen op Rijksniveau

Woensdag 21 maart 2007 heeft de Tweede Kamer een overleg met de staatssecretaris van Economische Zaken gehad over de motie-Vendrik en de voortgang van de uitvoering daarvan. In het verlengde hiervan is ook aanpak van de Gemeente Groningen aan de orde gekomen.

Naar aanleiding hiervan is er deze zomer op beleidsmatigniveau overleg geweest tussen het ministerie van BZK en de Gemeente Groningen. De resultaten van dit overleg zijn terug te vinden in de rijksnota 'Nederland open in verbinding' .

Voor overheidsorganisaties zijn de volgende drie beleidsaccenten uit de nota van belang, wij citeren:

Voor brede toepassing van open standaarden wordt het "comply-or-explain and commit" principe ingevoerd bij opdrachten van Rijksdiensten vanaf april 2008 en vanaf december 2008 voor de overige overheden en instellingen. Daarvoor wordt een basislijst (januari2008) en een interoperabiliteitsraamwerk (basisversie juni 2008) door het College Standaardisatie opgesteld met richtinggevende keuzes voor interoperabiliteit en de ontwikkeling en het gebruik van standaarden.

Implementatiestrategieën voor de aanbesteding, inkoop en het gebruik van open source software worden gerealiseerd door alle ministeries (januari 2009) en door mede-overheden en instellingen in semi-publieke sectoren (onderwijs, zorg, sociale zekerheid) in januari 2010.

De open standaard ODF wordt stapsgewijs ingevoerd voor het lezen, schrijven, uitwisselen, publiceren en ontvangen van documenten (uiterlijk januari 2009 door alle ministeries en mede-overheden ondersteund) op weg naar grootschalig gebruik van "open document formats" voor overheidstoepassingen.

Hiermee wordt het werken aan (en met) open standaarden en Open Source Software geen vrijblijvendheid meer voor overheidsorganisaties. Verwacht mag worden dat dit als een vliegwiel zal gaan werken.

2007

Manifest

Eind vorig jaar hebben wij als één van de initiatiefnemers van het samenwerkingsverband "open overheidsorganisaties" , het manifest van de 'open overheidsorganisaties' mede opgesteld en onderschreven. Doel van dit manifest is een duidelijk signaal naar (potentiële)

ICT-leveranciers af te geven, hoe wij denken over de ‘openheid’ van software. Dit manifest is in Nederland ondertussen onderschreven door circa 45 organisaties , en is daarnaast door andere landen overgenomen en in vijf talen vertaald.

Door het samenwerkingsverband “open overheidsorganisaties” zal nu een verfijningslag plaats gaan vinden die in het teken staat van het motto ‘van denken naar doen’. Hierbij zal een verdieping plaatsvinden van het strategisch denken (wat de groep tot nu toe gedaan heeft, en blijft doen) naar het van daaruit verder vormgeven van beleid en het opstarten van concrete acties.

Communicatie

Om de communicatie binnen het samenwerkingsverband “open overheidsorganisaties” te bevorderen, en de groep in haar werkzaamheden te faciliteren, hebben wij een website (een zogenaamde Community, OSOSS.Groningen.nl) aan de deelnemers van de groep beschikbaar gesteld. Op het openbare deel van de site zullen de eindproducten van de werkgroep zo veel mogelijk met derden gedeeld worden.

7: Nieuw toegevoegde informatie over NOiV:

Het programma NOiV (genoemd naar het actieplan Nederland Open in Verbinding van staatssecretaris van Heemskerk, zie: www.noiv.nl), en de opvolger van het programma OSOSS, begint vorm te krijgen: de organisatie is bemenst en lijkt op stoom te komen.

Positieve ontwikkeling is dat andere overheden dan de rijksoverheid ook weer nadrukkelijk in beeld zijn (uit het actieplan: “De doelstellingen van dit actieplan zijn van toepassing op de rijksoverheid, de mede-overheden en de (semi-) publieke sector”), en zij ook aansluiting zoekt bij ‘de werkvloer’ (uit de ivorentoren).

Daarnaast blijkt dat NOiV duidelijk een visie lijkt te hebben waar we met OSOSS naar toe moeten (zo ziet de programmamanager Ineke Schop de invoering van ODF als een eerste stap van ‘Open documentuitwisseling’ naar ‘Open informatieuitwisseling’)

NOiV wil volgend jaar komen met een OSOSS-implementatie-strategie voor gemeenten, waardoor deze niet ieder een eigen strategie op hoeven te stellen.

Voorgaande Wiki pagina over NOiV:

NOiV

2007

Richtlijnen voor aanbesteding

Vanuit het programma OSOSS, dat overheidsorganisaties ondersteunt bij de invoering van OSOSS, wordt gewerkt aan het bijstellen van de richtlijnen die van toepassing zijn op de aanbesteding en inkoop van software en softwarediensten zodanig dat zowel de makers als de ondersteuners van OSOSS (op legale wijze) een grotere kans krijgen op opdrachten bij de overheid. Het programma OSOSS heeft er hierbij voor gekozen deze materie naar drie gezichtspunten inzichtelijk te maken: - vanuit de juridische functie; - de inkoop functie; - en het informatiemanagement.

Wij verwachten dat deze richtlijnen dit najaar beschikbaar komen en dan eenvoudig ‘vertaald’ kunnen worden tot beleidskaders voor de Gemeente Groningen. Hierdoor wordt binnen onze organisatie een (juridische) basis gelegd voor het invoeren van zoveel mogelijk ‘Open’ toepassingen. Uitgangspunt bij de selectie van software blijft echter wel, dat we de juiste/meest passende toepassingen voor het betreffende bedrijfsproces selecteren, en we de bedrijfsvoering niet in gevaar brengen.

bestandsformaat

Een moeilijk punt blijft de adoptie van het (Open) ODF-bestandsformaat als standaard bij de Nederlandse overheid. ODF is een Open Standaard voor de opslag van documenten (dat, in

tegenstelling tot het gesloten DOC-formaat van Microsoft, wel door iedere leverancier gebruikt kan worden.

Het samenwerkingsverband “open overheidsorganisaties” zal er bij de ministeries van BZK en EZ op aan blijven dringen dit (“open”) bestandsformaat tot standaard bij de communicatie / informatie-uitwisseling met de burgers, en de overheidsorganisaties onderling, te maken.

2006

Het programma OSOSS van de ICTU, waarmee wij in het verleden samengewerkt hebben, bestaat (conform de planning) in haar originele vorm niet meer. Het deel dat zich bezig hield met de Open Standaarden is ondergebracht bij de Gemeenschappelijke BeheerOrganisatie (GBO) van de ICTU.

Dat geeft de volwassenheid van dit deel van het project aan: de ICTU beschouwt het zover afgerond dat het verder beheerd kan worden.

Het Open Source deel van het programma wordt (zeker) nog twee jaar voortgezet, maar richt zich vooral op de ministeries en geeft de decentrale overheden geen inhoudelijk advies meer. Sinds kort is er weer één persoon van het programma OSOSS actief op het gebied van de gemeenten om inzichtelijk te maken wat hun behoeften zijn.

2004

Het afgelopen jaar hebben zich een aantal in- en externe ontwikkelingen voorgedaan waardoor de mogelijkheden voor de invoering van OSOSS binnen de Gemeente Groningen in een heel ander daglicht is komen te staan.

Het leek ons dan ook niet gepast u eerst, op basis van de initiatiefvoorstellen van vorig jaar, een kosten-/baten-analyse voor een complete overgang van alle toepassingen naar OSOSS voor te leggen, en pas bij een positieve uitkomst tot het maken van een plan van aanpak over te gaan.

Omdat wij in verhouding tot vorig jaar nu beduidend meer kansen, en minder bedreiging (c.q. meer voor-, en minder nadelen), voor OSOSS zien, hebben wij een aantal strategieën opgesteld en daarvoor een zeer globale kosten-/baten-analyse en risicoweging gemaakt.

De gedachte hierachter is dat we met u niet willen kijken of we OSOSS in kunnen/moeten gaan voeren, maar meer te kijken hoe dit het beste kan. Dit wil zeggen dat we willen kijken waar kan het, op welke manier, in welk tempo het kan, en wat de kosten/baten en risico's daarbij globaal zijn.

Het programma OSOSS, dat op landelijk niveau de overheid ondersteunt bij de invoering van OSOSS, zal ons hier verder bij ondersteunen.

Mede gezien de ondersteuning die wij van het Programma OSOSS kunnen krijgen stellen wij voor de strategieën 3 en 4 te combineren. Daarbij gaan wij met het Programma OSOSS samen verder werken aan een plan van aanpak om op termijn strategie 2 (of een strategie in die richting) zo veel mogelijk te kunnen gaan volgen

2de VGR:

Een andere belangrijke ontwikkeling is dat de Gemeente Groningen een samenwerkingsverband is aangegaan met het programma OSOSS van de stichting ICTU. De ICTU is een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Ministerie van Economische Zaken en heeft als doel ICT-ontwikkelingen bij de overheid te stimuleren en ondersteunen. Het samenwerkingsverband met het programma OSOSS houdt o.a. in dat zij ons ondersteunen bij de aanpak van een mogelijke invoering van OSOSS.

De samenwerking met het Programma OSOSS maakt dat wij de (on-)mogelijkheden van OSOSS op een objectieve wijze in kaart kunnen brengen, zonder dat wij het wiel opnieuw uit hoeven te vinden.

8: Nieuw toegevoegde informatie over de voortgang:

Voor wat betreft de planning van de invoering van OSOSS onderkennen wij een aantal aandachtspunten:

1: de invoering van de Open Standaard ODF voor de uitwisseling van documenten per 1-1-2009. De zaken waar wij op dit gebied tegen aan lopen zijn maar ten dele op technisch gebied (we weten welke oplossingen er zijn en wat hun beperkingen/consequenties zijn) maar liggen vooral op organisatorisch gebied: op welke plaatsen doet het zich voor en in welke mate. We gaan er vanuit dat we in staat zijn ODF uiterlijk 1-1-2009 te kunnen -en gaan- ondersteunen (bij de invoering van OpenOffice zal ODF tot gemeentelijke standaard verheven worden, waar dat geurende de invoering zal gebeuren valt in dit stadium nog niet aan te geven).

2: het ontwikkelen van een instrument waarmee de voortgang van het project eenvoudiger inzichtelijk gemaakt kan worden (b.v. in de vorm van thermometers of andere visuele hulpmiddelen), planning eerst helft 2009 (voor de volgende update van de Wiki).

3: onderzoek naar en besluitvorming over het al-dan-niet verlengen van het contract met Microsoft voor Windows. Dit besluit moet voor eind juni 2009 genomen zijn.

4: de eerste aanpassingen aan de huidige (op MS-producten gebaseerde) standaard werkplek, waarbij b.v. FireFox de standaard browser wordt (nog geen volledige vervanger in de eerste fase). Planning: eerste (test-gebruikers) zijn over, voor de zomer van 2009 moet FireFox voor iedereen de standaard browser zijn. Internet Explorer wordt alleen gebruikt waar een toepassing nog niet met FireFox kan werken Zie ook hoe wij met de Kerngroep de leveranciers onderdruk aan het zetten zijn (interne verwijzing wordt in de wiki versie toegevoegd)

5: verdere testen (met de nieuwe versie van) Open Office en de (gefaseerde) invoering/uitrol ervan tot begin 2010 (OO wordt op dit moment al op verzoek beschikbaar gesteld). Het precieze tempo waarin Open Office ingevoerd kan worden is mede afhankelijk van in hoeverre de leveranciers OO gaan ondersteunen / hoeveel we hier zelf aan aanmoeten (laten) passen.

Daarna kan verder gewerkt worden aan het besturingssysteem-onafhankelijk maken van de werkplek en uiteindelijk een overgang naar een werkplek die gebaseerd is op een OSOSS-besturingssysteem.

Het onderzoek naar de sjablonen, met name het onderbrengen in een aparte toepassing, is uit het project gehaald (en naar een hoger niveau dan alleen de invoering van bv OpenOffice getrokken) omdat bleek dat het hier niet alleen ging om het toepassen op kantoorautomatiseringstoepassingen, maar dat ook steeds meer 'andere' toepassingen hieraan gekoppeld kunnen worden. We streven nog steeds om voor de invoering van OpenOffice een passende toepassing gevonden te hebben. Als dit niet zo is dan is het omzetten van de bestaande sjablonen nog altijd een optie.

Voorgaande Wiki pagina over de voortgang:

Voortgang/wat zijn we aan het doen

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 2008](#)
- [2 2007](#)
- [3 2006](#)
- [4 2005](#)

- [5 2004](#)

2008

De voortgang van het project

Het onderzoek Open Source heeft zich, conform de planning, het afgelopen halfjaar gericht op het zoeken naar een tekstverwerker en besturingssysteem onafhankelijke oplossing voor de sjablonen. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de huidige standaard werkplek aangepast moet worden om deze besturingssysteem-onafhankelijk te maken.

Gestart is met het testen van OpenOffice.Org als vervanger voor het huidige Microsoft Office. Deze testen zullen de komende jaren geïntensiveerd worden, wat er toe moet leiden dat we in 2009 over kunnen stappen op een besturingssysteem-onafhankelijke standaard-werkplek.

Het in onze brief van 1 juni 2007 genoemde onderzoek naar een tekstverwerker- en besturingssysteem-onafhankelijke oplossing voor onze (Word) sjablonen vordert, maar heeft nog niet geleid tot het selecteren van een toepassing die tekstverwerker- en besturingssysteem-onafhankelijk is. Enerzijds komt dit door de hoeveelheid en complexiteit van onze sjablonen, anderzijds doordat geschikte toepassingen op dit gebied moeilijk zijn te vinden. Onderzocht wordt of door middel van een onderhandse aanbesteding meer mogelijke toepassingen/leveranciers kunnen worden ingezet.

Het uitblijven van het vinden van een geschikte toepassing heeft qua doorlooptijd geen gevolgen voor het project, omdat wij pas eind 2009 verwachten te kunnen beginnen met de implementatie van Open Source. Als wij geen geschikte toepassing kunnen vinden, zullen naar verwachting de migratie- en beheerskosten voor de overgang naar OpenOffice.Org wel hoger uitvallen dan als het wel lukt een passende toepassing te vinden, omdat we de sjablonen dan om moeten (laten) bouwen en mogelijk twee versies bij moeten houden, dan wel twee tekstverwerkers (voor delen van de gebruikers) moeten ondersteunen. Verbetering informatievoorziening naar de raad

Naar aanleiding van de bespreking van een eerdere versie van deze voortgangsrapportage is er met externe ondersteuning gekeken of er mogelijkheden zijn om te komen tot een verbetering van de informatie-uitwisseling tussen ons college en uw raad.

Het was te kortdage om u voor de raadscommissievergadering al te informeren over de mogelijkheden die wij op dit gebied zien. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid u door middel van internet technologie beter te kunnen informeren over dit soort langlopende projecten, en daarmee de samenhang in de rapportages beter te bewaken

2007

Naar een besturingssysteem onafhankelijke werkplek

We hebben inmiddels een aantal stappen gezet om te komen tot een besturingssysteem onafhankelijke werkplek. We lichten deze hieronder toe.

harmoniseren van het aantal applicaties

Binnen de gemeente worden een groot aantal applicaties gebruikt. Momenteel brengen we in kaart welke software-toepassingen er in gebruik zijn en welke processen/producten ermee ondersteund worden. Uit de eerste fase van het project is duidelijk geworden dat wij ruim 500 (bedrijfskritische) applicaties in gebruik hebben die de (ruim 1000) producten die de gemeente levert ondersteunen.

In oktober/november moet duidelijk zijn welke toepassingen er zijn, welke gegevens deze gebruiken en op welke wijze toepassingen aan elkaar gekoppeld zijn (b.v. een toepassing die van Word gebruik maakt). Daarna kan er in het project gekeken worden of er dubbelingen in zitten en of het daarbij mogelijk is één toepassing tot standaard te verheffen.

Deze sanering is om twee redenen van belang voor het project OSOSS: ten eerste, hoe minder toepassingen we in gebruik hebben hoe minder vervangende toepassingen (of technische oplossingen) er nodig zijn. Ten tweede kan het zijn dat er bij de overgang naar een nieuwe standaard toepassing al een Open Source-toepassing ingevoerd kan worden. De inzage in de koppelingen met de office-toepassing is van belang voor het onderzoek naar de invoering van Open Office.

Aanpassen sjablonen / voorgedefinieerde formulieren

Binnen de gemeente maken we gebruik van een groot aantal sjablonen. Dit zijn bestanden die volgens een standaard format automatisch worden aangemaakt. Het gaat hier bijvoorbeeld om een format voor een brief of een raadsvoorstel. Deze sjablonen zijn nu gekoppeld aan Microsoft Word. We onderzoeken nu of er programmatuur is waarbij de sjablonen door meerdere tekstverwerkingsprogramma's (zoals Open Office) gebruikt kunnen laten worden. Voor de migratie van de huidige (merendeels gesloten) werkplek naar een 'Open' werkplek ingezet wordt. Dit wil zeggen dat er gezocht wordt naar een gebruikersvriendelijke, en beheersbare, oplossing die de formulieren beheert en ze, op basis van Open Standaarden, koppelt met (Open) tekstverwerkers.

2006

De gemeente Groningen werkt al enkele jaren aan de invoering van Open Standaarden en Open Source Software (OSOSS). Dit gebeurt op nadrukkelijk verzoek van uw raad omdat zij de monopoly van de grote software leveranciers wil doorbreken en voor aanpassingen aan de

programmatuur minder afhankelijk van hen wil zijn. Inmiddels hebben veel systeembeheerders kennis en ervaring met OSOSS (en dan expliciet met Linux) op de centrale computers opgedaan.

Begin oktober 2005 heeft het college ingestemd met een voorstel om met deze kennis en ervaring een vervolg onderzoek te starten naar de haalbaarheid van (zoveel mogelijk) OSOSS op de werkplekken.

Tegelijkertijd zijn er onderhandelingen gestart met Microsoft over het huidige contract met de gemeente Groningen. Dit contract loopt per 31 juni 2006 af en kan (zonder nieuwe aanbestedingsprocedure) nog één keer voor drie jaar verlengd worden.

Het onderzoek

Het onderzoek dat eind maart afgerond is, werd uitgevoerd door medewerkers van de CIO, aangevuld met een externe adviseur van de Open Source Adviesgroep en een kwaliteitsborger van Capgemini. In het onderzoek is gekeken hoever we kunnen gaan met het vervangen van de software die alle medewerkers van de gemeente gebruiken. Daarnaast is de afdeling belastingen van de DIA doorgelicht voor de afdelingsspecifieke toepassingen, om zo een representatief beeld van de totale organisatie te schetsen. Verder is gekeken naar de software die beschikbaar is om deze werkplekken te beheren.

Uit het onderzoek blijkt dat een overgang naar een volledig op OSOSS gebaseerde werkplek op korte en middellange termijn niet haalbaar is. We kunnen er wél naar toe werken door op de werkplek (steeds meer) software te installeren die zowel op Windows als Linux kan draaien. Dan kan later makkelijker helemaal overgestapt worden op Linux. Daarvoor kunnen we bijvoorbeeld in kaart brengen welke toepassingen er precies zijn en welke onderlinge verbanden hier tussen bestaan. Ook moeten de eisen die gesteld worden bij een aanbesteding worden aangescherpt om zo bij de aanschaf van nieuwe toepassingen te waarborgen dat deze zelf zoveel mogelijk Open Source zijn en dat deze ook op het Linux-platform kunnen draaien.

Naast het onderzoek van de CIO is een externe oriëntatie uitgevoerd. Bij presentaties van Microsoft (Windows-leverancier) en Novell (Linux-leverancier) vielen twee dingen op: de producten van Microsoft worden steeds geavanceerder en dus ook complexer. Dat vraagt dus veel aanpassing van onze medewerkers. Novell is met zijn Linux-werkplek en beheerssoftware een heel eind op de goede weg, maar geeft zelf aan complexere werkplekken nog niet te kunnen bedienen.

Conclusies/aanbevelingen

De overgang naar een Linux werkplek is nog niet opportuun, het verder werken aan de introductie van een besturingssysteem-onafhankelijke-werkplek lijkt een goede stap in die richting. Gezien de hoge kosten van het Office-deel van het contract met Microsoft en de mogelijkheden die wij zien om tot een besturingssysteem-onafhankelijke-werkplek te komen is het aantrekkelijk het contract met Microsoft voor het Office-deel niet te verlengen. Het geld dat daarmee vrij zou vallen kan gebruikt worden om enerzijds een financiële buffer op te bouwen voor het geval we later toch nieuwe licenties moeten verwerven en anderzijds om een migratieteam te formeren (en equiperen). Het werk van dit team moet ondersteund worden door beleid dat de invoering van een dergelijke werkplek mogelijk maakt. Als de gemeente

actief om wil gaan met OSOSS zal zij ook (waar zinvol) haar eigen software in Open Source aan anderen beschikbaar moeten stellen.

2005

Om een goede basis voor de operationele aanpak te leggen is, conform het voorstel van vorig jaar, door een viertal beheerders een training gevolgd op het gebied van OSOSS-toepassingen (en dan vooral gericht op het besturingssysteem Linux).

De opgedane kennis is met name toegepast in een testomgeving, en in de omgeving van de E-loketten, die begin dit jaar op de website beschikbaar zijn gekomen. Bij de invoering van de E-loketten werd gelijk duidelijk dat OSOSS niet per definitie gratis is: een aantal onderdelen moest speciaal voor de Gemeente Groningen gemaakt worden, en voor sommige onderdelen moest een onderhoudscontract afgesloten worden. Dit was nodig om de continuïteit te kunnen garanderen.

Binnen de gemeente wordt druk gewerkt aan de verdere inrichting van de CIO. Als gevolg daarvan zullen o.a. de acht losse dienstnetwerken opgaan in één gemeentelijk netwerk. Hierbij wordt onderzocht in hoeverre bestaande toepassingen vervangen kunnen worden door OSOSS-varianten. Hierbij lopen wij tegen het probleem aan dat een aantal toepassingen weliswaar als OSOSS-toepassing beschikbaar is, maar dat de functionaliteit niet vergelijkbaar is met die van de (closed source software) die wij nu in gebruik hebben. Deze verschillen zijn soms zelfs zo groot dat die d.m.v. maatwerk, of de inzet van extra personeel niet op een reële wijze op te vangen zijn.

Uit berichtgeving in de pers lijkt nu en dan dat grote steden overgaan tot een integrale toepassing van OSOSS. In de praktijk blijkt dit vaak niet te kloppen. Vrijwel alle grotere ICT-omgevingen houden een 'hybride' omgeving in stand, waarbij open en gesloten toepassingen naast elkaar gebruikt worden. Hier is niets op tegen, mits de beheerslasten niet te hoog oplopen en de besparingen op de licentiekosten hoog genoeg zijn. De invoering van OSOSS binnen de gemeentelijke organisatie is meer een kwestie van (immateriële) kosten en baten dan van 'alles of niets'. Ook worden in de pers de initiatieven van organisaties die overgaan naar OSOSS breed uitgemeten, terwijl besluiten om dit (nog) niet te doen hooguit in de marges vermeld worden.

Zoals met u afgesproken nemen we bij Europese aanbestedingen het wel of niet voldoen aan OSOSS-criteria mee als wegingsfactor. Bij de Europese aanbesteding van een vervangend systeem voor het huidige post- en archiefsysteem (P&A+) is OSOSS dus ook als gunningcriterium opgenomen. Uit een eerste analyse van de zes uitgebrachte inschrijvingen blijkt dat deze allemaal één of meerdere openstandaarden ondersteunen. Geen van de leveranciers is echter bereid haar toepassing onder Open Source-licentievoorwaarden uit te leveren.

2004

Het afgelopen jaar hebben zich een aantal in- en externe ontwikkelingen voorgedaan waardoor de mogelijkheden voor de invoering van OSOSS binnen de Gemeente Groningen in een heel ander daglicht is komen te staan. Het leek ons dan ook niet gepast u eerst, op basis van de initiatiefvoorstellen van vorig jaar, een kosten-/baten-analyse voor een complete

overgang van alle toepassingen naar OSOSS voor te leggen, en pas bij een positieve uitkomst tot het maken van een plan van aanpak over te gaan. Omdat wij in verhouding tot vorig jaar nu beduidend meer kansen, en minder bedreiging (c.q. meer voor-, en minder nadelen), voor OSOSS zien, hebben wij een aantal strategieën opgesteld en daarvoor een zeer globale kosten-/baten-analyse en risicoweging gemaakt. De gedachte hierachter is dat we met u niet willen kijken of we OSOSS in kunnen/moeten gaan voeren, maar meer te kijken hoe dit het beste kan. Dit wil zeggen dat we willen kijken waar kan het, op welke manier, in welk tempo het kan, en wat de kosten/baten en risico's daarbij globaal zijn.

In de ten opzichte van vorig jaar sterk gewijzigde context willen wij u vier mogelijke strategieën voorleggen die betrekking hebben op het beantwoorden van de vraag hoe (in hoeverre, langs welke weg) we OSOSS in kunnen voeren. Een mogelijke vijfde strategie, namelijk de OSOSS-ontwikkelingen negeren, achten wij dusdanig achterhaald dat wij deze verder niet in de overwegingen meenemen.

De vier strategieën die we onderkennen zijn:

1 De totale 'Big-bang', d.w.z. op alle terreinen wordt OSOSS ingevoerd, waardoor we volkomen onafhankelijk van leveranciers worden.

2 Zoveel mogelijk OSOSS op de werkplekken invoeren.

3 Vanuit de centrale computers beginnen OSOSS in te voeren, waardoor er kennis en ervaring opgedaan wordt om op een later moment over te gaan op (of in de richting van) strategie 2.

4 Alleen de haalbaarheid/mogelijkheden blijven onderzoeken, en aansluiting bij anderen proberen te zoeken (pro-actief), om later voor een van de andere strategieën te (kunnen) kiezen.

Als college vinden wij, mede gezien de ontwikkelingen van het afgelopen jaar, dat we een pro-actieve houding ten opzichte van OSOSS aan moeten nemen. De continuïteit van de bedrijfsvoering dient echter wel, en tegen redelijke kosten, te allen tijde gewaarborgd te blijven. Hiermee valt strategie 1, en (op dit moment ook) strategie 2 af.

Zowel strategie 3 als 4 lijken wel haalbaar. Hoewel de uitkomst van beide onzeker is lijkt het risico zich te beperken tot het geld dat er initieel in gestoken wordt.

Mede gezien de ondersteuning die wij van het Programma OSOSS kunnen krijgen stellen wij voor de strategieën 3 en 4 te combineren.

Interne ontwikkelingen: De nieuwe standaard werkplek/CIO-vorming:

Er zijn ook twee interne ontwikkelingen die van invloed zijn op de haalbaarheid van de invoering van OSOSS.

Concernbreed wordt een nieuwe standaard werkplek (op basis van Windows/XP en Office/XP) ingevoerd. Dit project moet eind dit jaar afgerond zijn. Dan beschikken (vrijwel) alle medewerkers over een werkplek die op dezelfde wijze opgebouwd/ingericht is. De invoering van deze nieuwe standaard werkplek is o.a. nodig omdat al enige tijd niet meer gegarandeerd wordt dat in gebruik zijnde toepassingen op onze huidige standaard werkplek

goed zullen functioneren. Ook kunnen nieuwe pc's niet altijd goed werken met de versie van Windows die tot nu toe als standaard gehanteerd werd.

Een tweede belangrijke ontwikkeling is dat begin dit jaar de CIO tot stand gekomen is. Dit betekent dat alle uitvoerende beheeractiviteiten op ICT-gebied nu centraal belegd zijn. Tot voor de CIO-vorming had iedere dienst zelf een ICT-afdeling. Hierdoor kon de opbouw en inrichting van de werkplek van medewerkers (hoewel deze gebaseerd waren op de standaarden) onderling verschillen.

Door de vorming van de CIO, en de invoering van de nieuwe standaard werkplek, is voor (het onderzoek naar) de invoering van OSOSS aan een aantal belangrijke voorwaarden voldaan:

- de medewerkers die bij de CIO instromen zijn over het algemeen generalisten. Het moeten wisselen van de ene naar de andere omgeving is hen niet vreemd. Er mag dan ook verwacht worden dat zij minder moeite hebben met een eventuele overgang naar OSOSS dan medewerkers bij een ICT-organisatie met een vergaande vorm van specialisatie.

- bij de invoering van de nieuwe standaard werkplek wordt geïnventariseerd welke toepassingen er in gebruik zijn. De schatting van meer dan 1000 toepassingen die wij vorig jaar maakten lijkt nog steeds reëel. In het kader van het onderzoek naar OSOSS is de scope van de inventarisatie verbreed en worden zaken meegenomen die hiervoor van belang kunnen zijn.

- de invoering van de nieuwe standaard werkplek heeft tot gevolg dat een (groot) aantal toepassingen die weinig gebruikt worden, of het bedrijfsproces maar op beperkte wijze ondersteunen, niet meer vervangen worden. Voor een overgang naar OSOSS betekent dit dat er voor minder toepassingen een OSOSS-variant gezocht of gemaakt hoeft te worden.

Om deze kansen te benutten moet de CIO echter eerst wel de kans krijgen zich te stabiliseren. De CIO is nog maar net van start gegaan, en beschikt nog niet over één gezamenlijke huisvesting. De overgang van de taken en medewerkers van de diensten na de CIO (de zogenaamde transitie) zal naar verwachting nog zeker tot eind dit jaar duren.

9: Nieuw toegevoegde informatie over de financiën:

Hoewel de hoogte van de reserve niet afwijkt van eerdere rapportages is de wijze waarop die in het verleden opgebouwd is in de vorige voortgangsrapportage niet juist weergegeven. De opbouw heeft als volgt plaatsgevonden:

(nog tabel van maken in de Wiki)

saldo per 1-1-2008: 330.000

jaarlijkse storting: 170.000

bestemmingsvoorstel uit 2007 312.000

eind saldo voor 2008: 812.000

Over 2008 verwachten wij beduidend minder vrijval over de € 160.000 projectbudget omdat er ten laste van het dit budget duidelijk meer uitgaven gedaan zijn.

De reserve is met name in het leven geroepen om bij het onverhoopt niet (snel genoeg) in kunnen voeren een alternatieve toepassing voor MS-Office weer nieuwe licenties te kunnen verwerven. Voor alsnog gaan wij ervan uit dat wij een groot deel van de huidig in gebruik zijnde licenties MS-Office zullen vervangen door OpenOffice. Het bedrag wat dan uit de reserve vrijvalt zou (in overleg met uw raad) gebruikt kunnen worden voor de invoering hiervan (b.v. voor omscholing en het omzetten van de sjablonen).

Medio 2009 zullen de financiën rond het project weer ter discussie staan omdat dan een besluit over het al-dan-niet verlengen van het contract met MicroSoft voor Windows genomen moet worden (kosten € 135.000, - (S)).

Voorgaande Wiki pagina over de financiën:

Financiën

Inhoud

[[verbergen](#)]

- [1 status reserve](#)
- [2 2008](#)
- [3 2006](#)
- [4 2005](#)

- [5 2004](#)

status reserve

2008

Conform afspraak met uw raadscommissie Financiën en Veiligheid is in 2006 een financiële reserve ingesteld voor het geval er in de toekomst weer (deels) Microsoftlicenties verworven zullen moeten worden. Conform afspraak rapporteren wij u over de hoogte hiervan.

Het saldo van de reserve en de (verwachte) mutaties ultimo 2007 leiden tot het volgende beeld:

Toevoeging 2006 € 170.000

Bestemmingsvoorstel 2006 € 160.000

Toevoeging 2007 € 170.000

Saldo ultimo 2007 € 500.000

Raming bestemmingsvoorstel 2007 € 125.000

Saldo medio 2008 (ca) € 625.000

De hoogte van de reserve bedraagt ultimo 2007 € 500.000.

Naar verwachting zal er met een bestemmingsvoorstel bij de rekening 2007 tenminste € 125.000 aan de reserve worden toegevoegd.

Hiermee beschikken wij over de helft van de middelen die wij denken nodig te hebben voor het geval wij onverhoopt opnieuw voor al onze werkplekken Microsoft-Office licenties moeten verwerven.

Een opmerking bij de snelle opbouw van de reserve is hier op zijn plaats: Tot nu toe is het beslag op het budget voor het project minimaal geweest (compensatie uren en externe kwaliteitsborging) door de eerder genoemde samenwerking en omdat er vooral bestaande middelen ingezet werden (beschikbare projectleiders-, beleidsmedewerkers- en R&D-capaciteit).

Daarnaast moest voor het project in kaart gebracht worden welke software de gemeente in gebruik heeft en op welke wijze deze koppelt met andere (met name kantoorautomatiseringstoepassingen). Deze inventarisatie, die de basis vormt voor het verdere onderzoek, was al in gang gezet voor het project OSOSS startte. Het is dan ook buiten de scope van het project uitgevoerd (de kosten hiervan drukken derhalve dus ook niet op het project).

Des te verder het project vordert, des te meer middelen er benodigd zijn. De verwachting is dan ook dat de reserve de komende jaren minder hard aan zal groeien c.q. wij u op termijn zullen vragen middelen aan deze reserve te mogen onttrekken om de migratie in gang te kunnen zetten.

2006

Voorstel contract Microsoft

Gezien de ontwikkelingen om ons heen, en de discussie in de vergadering van uw raadscommissie Financiën en Veiligheid van woensdag 21 juni j.l., stellen wij voor te kiezen voor optie 3, waarbij het contract met Microsoft voor het Windows-deel verlengd wordt, maar voor het Office-deel stopgezet wordt. We gaan een migratie-team vormen die met de voorbereidingen van de invoering van een 'besturingssysteem onafhankelijke werkplek' aan de slag gaat. Met de vrijval op de licentiegelden bouwen we een financiële buffer op zodat we, als we later toch een nieuw contract af moeten sluiten, de extra kosten die dit met zich meebrengt kunnen dekken.

Voor het Microsoftcontract is initieel in het meerjarenbeeld rekening gehouden met € 1.171.000,-. Hierop zijn in het verleden de volgende correctie uitgevoerd (vrijval die structureel terug gevloeid is naar het concern):

- correctie definitief contractbedrag € 72.095
- correctie BTW € 175.456
- dienstbijdrage aan extra licenties € 175.000
- al ingeboekt bezuiniging op eventueel nieuw contract(opgenomen in het meerjarenbeeld 2007) € 365.000

Totaal: € 787.550

Op dit moment is in het meerjaren beeld dus nog € 383.450 structureel beschikbaar. Hiernaast dragen de diensten nog € 81.550 bij uit hun bedrijfsvoeringsbudgetten.

Totaal is € 465.000 beschikbaar, waarvan € 135.000 nodig is voor het verlengen van het contract voor Windows.

De overige € 330.000 zijn niet meer nodig voor de verlenging van het contract.

Hiervan heeft € 248.450 betrekking op het meerjarenbeeld en zou dus in het meerjarenbeeld moeten vrijvallen. Wij stellen echter voor dit geld aan te wenden voor het migratieteam en de opbouw van een reserve 'Microsoftlicenties'.

Van de resterende € 81.550 die via de bedrijfsvoeringsbudgetten van de diensten beschikbaar zijn gekomen de komende jaren de helft toe te voegen aan de reserve 'Microsoftlicenties' en de andere helft binnen de dienstbegroting vrij te laten vallen.

Voor de migratie worden de kosten geraamd op (gemiddeld) € 160.000,- per jaar. Voor het opbouwen van de reserve 'Microsoftlicenties' wordt voornamelijk de € 170.000,- geraamd. In totaal is jaarlijks dan € 330.000,- nodig. Deze kosten worden gedekt uit de vrijval in het meerjarenbeeld (€ 248.450 en het programma Bedrijfsvoering (€ 81.550).

2005

In het voorstel dat wij u vorig jaar voorgelegd hebben gingen wij er van uit dat er voor de eerste jaarschijf € 379.000,- nodig zou zijn. Omdat een deel van de werkzaamheden in 2005 uitgevoerd worden, bleek echter dat we een deel van de personeelslasten omlaag konden brengen. Dit is een van de eerste inverdieneffecten van de CIO. In het ICT-programma hebben we daarom € 286.000,- gereserveerd voor het project. Hiervan is tot nu toe € 243.000,- uitgegeven (dan wel zijn hier verplichtingen voor aangegaan).

2004

bij de kosten-/batenanalyse van 2004 werden de kosten en baten van het invoeren van OSOSS als volgt ingeschat:

Kosten:

Kosten jaarschijf 2004/2005 (mei '04/april '05):

Voor strategie 4: € 50.000 Voor strategie 3: € 379.000

Kosten per volgende jaarschijf (indien/zolang nodig):

Voor strategie 4: € 50.000 Voor strategie 3: € 329.000

Baten:

Zijn afhankelijk van wanneer, welk, resultaat bereikt wordt. Het contract met Microsoft loopt tot medio 2006. De kosten hiervan kunnen (zoals contractueel vastgelegd is) tussentijds alleen omhoog bijgesteld worden. Vanaf 2006 is er in het meerjarenbeeld rekening gehouden met structureel € 980.000,- voor de Microsoftlicenties. Het streven is deze kosten zo ver mogelijk omlaag te brengen.

Dekking:

Wij stellen voor de dekking van de kosten voor de jaarschijf 2004/2005 mee te wegen bij de bestemming van het rekeningresultaat 2003.